

Eduskunnan talousvaliokunta 18.3.2020

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppuraisen ja valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston osastopäällikkö Kimmo Viertolan kuuleminen

1. Omistajaohjauksen nykytilan tunnistetut haasteet ja minkälaisia suunnitelmia omistajaohjauksesta vastaavalla ministerillä näiden suhteen on

Valtion omistajaohjaus on KPMG:n tekemän, vuonna 2019 valmistuneen valtion omistajaohjausta koskevan arvioinnin perusteella muuttunut ammattimaisemmaksi viimeisen vuosikymmenen aikana. Omistajaohjauksen keskittäminen on siis ollut hyvä päätös. Yksi vahva omistajaohjaus-kokonaisuus luo entistä paremmat mahdollisuudet tuloksekkaalle valtion yhtiöomistuksen hoitamiselle. Onnistuneen omistajaohjauksen perusedellytys on regulaation ja omistajuuden eriyttäminen. Tämä selkeyttää sekä valtio-omistajan roolia osakkeenomistajana että yhtiöiden kykyä vastata omistajan odotuksiin.

KPMG:n arvioinnin mukaan omistajaohjauksen tunnistetut haasteet koskevat eri politiikka-alueiden välisiä ristiriitoja. Käytännössä tämä tulee esiin substanssipolitiikassa tavoiteltujen yhteiskunnallisten uudistusten kohdistuessa valtio-omisteisiin yhtiöihin ja kun uudistusten taloudellisia heijastusvaikutuksia valtio-omisteisiin yhtiöihin ei ole otettu riittävästi huomioon.

Haasteiden ratkaiseminen edellyttää nykyistä aktiivisempaa yhteistä suunnittelua ja dialogia eri ministeriöiden välillä sekä eri politiikanäkökulmat yhdistävää vahvempaa ohjausta myös poliittisella tasolla. Tavoitteiden yhteensovittamisesta on tarpeen käydä aktiivista dialogia substanssiministeriöiden ja omistajaohjausosaston välillä ja pyrkiä minimoimaan keskenään ristiriitaisten tavoitteiden haittavaikutukset. Viime kädessä talouspoliittinen ministeri-valiokunta on taho, jossa käytävän keskustelun tuloksena linjataan valtioneuvoston poliittisten tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen tapa ratkaista haasteet.

Toinen KPMG:n esiin nostama haaste liittyy valtion palkitsemista koskeviin linjauksiin ja niiden joustamattomuuteen tiettyjen yritysten osalta. Palkitsemislinjausten on haastattelujen perusteella todettu vaikeuttaneen johdon rekrytointia.

Hallituspalkkiot ovat olleet jäädytettynä useimmissa yhtiöissä kymmenen vuoden ajan. Hallituspalkkioiden on oltava kilpailukykyisiä monimuotoisen, osaavan ja kansainvälisen hallituskokoonpanon saamiseksi.

Valtio on palkitsemiskannanotoillaan aktiivisesti vaikuttanut yhteiskunnalliseen keskusteluun ja palkitsemisen kohtuullisuuteen. Valtion omistajapolitiikassa on tarkoituksenmukaista jatkossakin linjata hyvänä pidetyn palkitsemisen määreitä ja korostaa palkitsemisen kohtuullisuutta, oikeudenmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä sekä kannustavan palkitsemisen ulottamista kaikkiin työntekijäryhmiin soveltuvin osin. Valtion ei kuitenkaan kannata olla ehdoton palkitsemisen suhteen, sillä henkilöstö on yhtiöiden merkittävä voimavara, ja yhtiöiden on kyettävä palkkaamaan niin ylintä johtoa kuin työntekijöitäkin kilpailukykyisin ehdoin.

2. Valtion sijoitustoiminnan järjestäminen yleisesti:

- a. Vaken, Tesin ja Solidiumin roolit toisiinsa nähden
- b. Mitä markkinapuutetta kukin näistä paikkaa

Ilmastorahaston muodostaminen Vaken pohjalta on virkamiestyöryhmän käsittelyssä ja työn tulee valmistua 1.4.2020 mennessä.

Suomen Teollisuussijoitus Oy (Tesi) on valtion kokonaan omistama erityisrahoitusyhtiö. Sen toiminnan tarkoituksena on edistää erityisesti suomalaista pientä ja keskisuurta yritystoimintaa sekä erityisin perustein suomalaisen teollisuuden rakenteellista uudistumista. Tesi toimii yhdessä kotimaisten ja ulkomaisten sijoittajien kanssa lisäten riskinottoa sekä pääomasijoitusosaamisen, verkostojen ja rahoituksen tarjontaa. Sijoitukset on suunnattu erityisesti kansainvälistä kasvua ja vientiä tavoitteleviin yhtiöihin sekä niihin sijoittaviin rahastoihin.

Tesi toimii pääasiallisesti ns. rahastojen rahastona. Yhtiön pääomasijoitustoiminta on tarkoitettu korjaamaan pääomasijoitustoimialan rahoituksen tarjonnassa esiintyviä puutteita. Tesi pyrkii toiminnallaan myös kehittämään Suomen pääomasijoitusmarkkinoita ja kanavoimaan yksityistä koti- ja ulkomaista pääomaa suomalaisiin pääomasijoitusrahastoihin (mm. Euroopan investointirahasto).

Tesi tekee kaikki rahoituspäätökset markkinaehtoisesti samoin ehdoin kuin muut kanssasijoittajat (rahoitus ei siis sisällä valtiontukea). Kaikissa rahoituspäätöksissä yksityisen rahoituksen osuus on vähintään 50 %. Yhtiön toiminnan tulee olla liiketaloudellisesti kannattavaa pitkällä aikavälillä.

Solidium on Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, joka omistaa vähemmistöosuuksia kansallisesti merkittävissä pörssinoteeratuissa yhtiöissä. Solidiumin tehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta yhtiöissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistustensa arvoa. Solidium toimii markkinaehtoisesti ja sijoituspäätöksiä tehdään vain taloudellisten edellytysten täyttyessä. Visiomme on, että omistusyhtiömme menestyvät verrokkiyhtiöitään paremmin.

Markkinapuutteiden kartoittamisen osalta sekä Tesi että Solidium toimivat markkinaehtoisina sijoittajina eikä niiden toimintaan liity valtiontukea. Ilmastorahaston suunnittelun osalta asia on kesken.

3. Mitkä periaatteet ohjaavat päätöksentekoa silloin, kun tavoitteet ovat sillä tavoin ristiriidassa keskenään, että niiden yhtäaikainen toteuttaminen ei ole mahdollista

Omistajapolitiikka ja yhtiövarallisuuden hoitaminen kärsivät muilla politiikka-alueilla tehdyistä päätöksistä, joissa ei ole etukäteen riittävällä tavalla selvitetty päätösten taloudellisia vaikutuksia yhtiöomistuksiin. Ei ole olemassa yhtä pätevää tapaa ratkaista substanssipolitiikan ja omistajapolitiikan välisiä mahdollisia ristiriitoja, vaan tilanteita on harkittava tapauskohtaisesti. Substanssipolitiikan keskittyminen regulaatioon ja toimintaympäristöön antaa mahdollisuuden tehdä poliittisia avauksia kaikkien toimialan yritysten kannalta tasavertaisesti. Substanssipolitiikka ei voi olla vain valtio-omisteisten yhtiöiden toiminnan ohjausta.

Omistaja-arvon kasvua tavoittelevan näkökulman pitäisi kuitenkin pitkällä aikavälillä saada ansaitsemansa painoarvo, sillä osinkotulot ja muut yhtiövarallisuuteen liittyvät tulot ovat merkittävä tulolähde valtion budjetissa. Vuoden 2020 talousarviossa valtion yhtiöomistuksista saatavat tulot (osingot, pääomanpalautukset ja myyntitulot) ovat yhteensä 2,2 mrd euroa. Vuositasolla pelkästään osinkotulot ovat keskimäärin olleet n. 1,5 mrd euroa.

Yhteiskunnalliset uudistukset, jotka lyhyellä tähtäimellä heikentävät valtio-omisteisten yhtiöiden kilpailukykyä ja siten vähentävät niiden tuotto-odotuksia, voivat olla perusteltuja, jos uudistusten odotetaan pidemmällä tähtäimellä tuottavan enemmän yhteiskunnallista hyötyä.

Jokaisesta hankkeesta on tärkeää tehdä kattavat ja mahdollisimman perusteelliset vaikuttavuusarvioinnit, jolloin tavoiteltujen hyötyjen ja valtion budjettitalouteen vaikuttavien heikennysten välinen tasapaino voidaan punnita.

Hankkeisiin, joissa valtio-omisteisten yhtiöiden varallisuutta pyritään käyttämään sellaisiin hankkeisiin, joiden rahoitusvastuu kuuluisi lähtökohtaisesti muille tahoille, on aina suhtautuva pidättyvästi. Valtion ja valtionyhtiöiden varat on pidettävä erillään. Valtiontalouden tarkastusvirasto on elokuussa 2019 aloittanut tarkastuksen, joka liittyy valtion toteuttamiin yhtiöittämiin sekä uusien yhtiöiden perustamiseen. Omistajaohjauksen käsityksen mukaan kyse on valtion suorittamista merkittävistä sijoituksista uusiin perustettuihin yhtiöihin, jotka ovat budjettitalouden ulkopuolella.

4. Miten ”tase töihin” -ajatus on onnistunut

Tase töihin -ajatus on johtanut Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n perustamiseen ja varojen siirtoon 1,9 miljardin euron edestä. Liiketoiminnan kulut ovat olleet viisi miljoonaa euroa. Vake Oy ei ole tähän mennessä tehnyt sijoituspäätöksiä

Valtion kehitysyhtiö Vake Oy – tase töihin

Valtion 13.5.2016 hyväksytyn omistajapoliittisen periaatepäätöksen teema ”tase töihin” kulminoituu pääasiassa Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:n perustamiseen. Tavoitteena oli yhtiöomaisuustaseen hyödyntäminen kasvun ja työllisyyden aikaansaamiseksi. Vake perustettiin elokuussa 2016 ja valtioneuvosto antoi Vaken toimiohjeen joulukuussa 2016. Sen mukaisesti kehitysyhtiön tehtävänä on saada valtio-omisteisiin yhtiöihin sijoitettu pääoma kiertämään nykyistä aktiivisemmin (”tase töihin”) ja luoda arvoa omistamissaan yhtiöissä. Kehitysyhtiö voi tehdä sijoituksia sellaiseen yritystoimintaan, joka katsotaan elinkeinorakenteen uudistamisen ja muun yhteiskunnan kokonaiskehityksen kannalta tärkeäksi.

Valtion omistusosuus Ekokem Oyj:ssä siirrettiin Vakelle elokuussa 2016, ja Vake toteutti jo aiemmin sovitun Ekokemin osakkeiden myynnin Fortumille ja sai kaupasta myyntituottoja 198 miljoonaa euroa. Valtioneuvosto päätti elokuussa 2017 perustaa SoteDigi Oy:n kehittämään sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisia asiakas- ja potilastietojärjestelmäratkaisuja sekä muita digitaalisia ratkaisuja. Yhtiön 90 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ja muiden perustamiskustannusten maksamiseen käytettiin Vake Oy:n varoja, ja SoteDigi Oy:n osakkeet siirrettiin sittemmin oman pääoman palautuksena suoraan valtion omistukseen ja valtiovarainministeriön hallintaan sekä omistajaohjaukseen.

Periaatepäätöksessä linjattuja muita yhtiöomistuksia siirrettiin Vakelle vasta joulukuussa 2018, jolloin Neste Oyj:n osakkeista noin 8,3 %, Posti Group Oyj:n osakkeista 49,9 %, Vapo Oy:n osakkeista 16,7 % ja Nordic Morning Oyj:n koko osakekanta siirtyi Vaken alle. Tämän jälkeen helmikuussa 2019 valtion 36,2 %:n omistus Altiasta siirtyi vielä Vakelle. Yhtiösiirtojen jälkeen vuoden 2019 alussa Vake valmisteli ensimmäisiä sijoituksiaan, mutta yhtiön strategiaan sopivista aihioista yksikään ei ehtinyt toteutusvaiheeseen ennen Sipilän hallituksen eroa, eivätkä yhtiön toimintaprosessit tai riskienhallinta olleet muutenkaan vielä valtio-omisteisena yhtiönä toimimisen tasolla. Yhtiön toimitusjohtaja Taneli Tikka erosi kesäkuussa 2019 ja uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin Paula Laine heinäkuussa 2019. Vuoden 2019 aikana yhtiö on aloittanut tekoälyteemaan liittyvää hanketoimintaansa muutaman ohjelman kautta, mutta yhtään sijoitusta yhtiö ei kuitenkaan ole tehnyt. Sijoitustoiminnan käynnistyminen keskeytyi Hakalan tekemän selvityksen ajaksi (selvitys valtion sijoitus- ja kehitysyhtiöiden rooleista), mikä valmistui syyskuussa 2019. Tämän perusteella voidaan todeta, että vuoden 2016

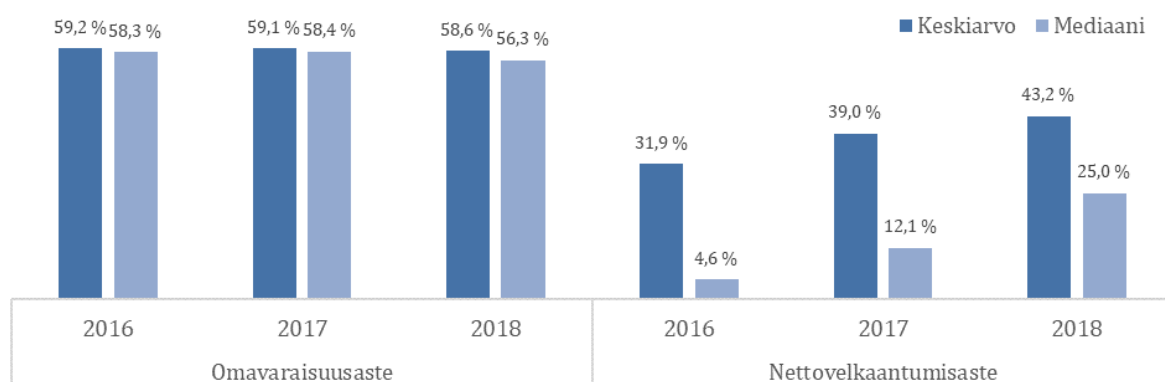
periaatepäätöksessä tavoiteltu kasvun ja työllisyyden aikaansaaminen yhtiöomaisuutta hyödyntämällä ei ole toteutunut.

Tällä hetkellä virkamiestyöryhmä valmistelee Vaken pohjalta rakennettavan ilmastorahaston toimintamallia.

Laajempi näkökulma tase töihin –ajatuksen onnistumiselle

Toukokuussa 2016 hyväksytyn omistajapoliittisen periaatepäätöksen jälkeen Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen alaisuudessa olleiden valtion yhtiöiden taseiden tehostaminen on edennyt vuosien 2016-2018 aikana. Valtio-omisteisten yksittäisten yhtiöiden taseiden omavaraisuusasteiden keskiarvo on lähestynyt tutkittavalla ajanjaksolla 50 prosentin tasoa. Samanaikaisesti yhtiöiden velkaantuminen vieraalla pääomalla on keskimäärin lisääntynyt. Omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumistasteen tunnuslukujen kehitys vuosina 2016-2018 vahvistaa sen olettelun, että valtion omistamien yhtiöiden taseiden käyttö on tehostunut, koska suhteellisesti valtion sijoittaman pääoman osuus yhtiön taseissa on laskenut. Tältä osin voidaan todeta, että taseet töihin –ajatus on edennyt oikeaan suuntaan.

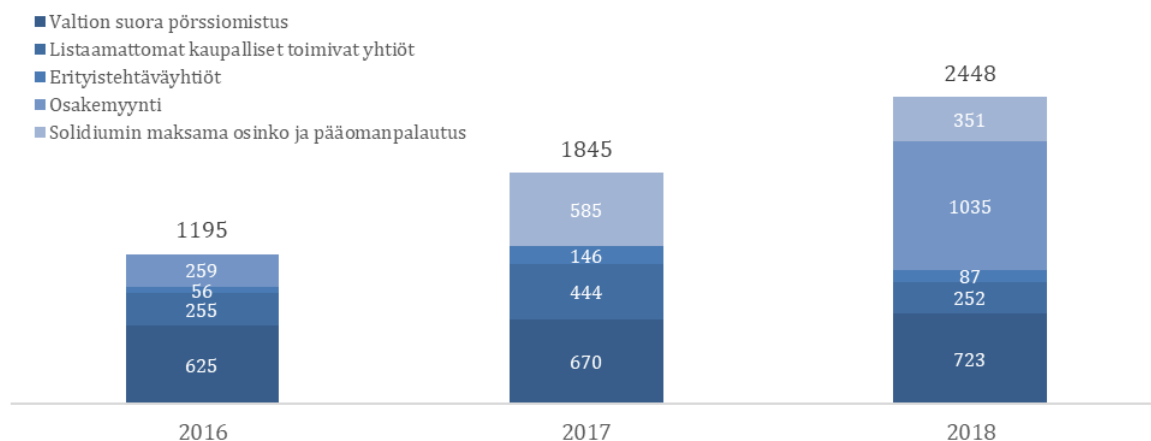
Kuvio 1. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen alaisuudessa olevien yhtiöiden taseiden kehitys vuosina 2016-2018*

*Veikkauksen ja Vaken taseita ei ole huomioitu laskelmassa. Koko salkun keskiarvot ja mediaanit ovat laskettu yksittäisten yhtiöiden omavaraisuus-%:n ja mediaani-%:n kautta.

Omistajapoliittisen periaatepäätöksen tase töihin –ajatuksen lähtökohtana ei ollut budjettitalouden tasapainottaminen pääomia vähentämällä, mutta valtion saamat omaisuustulot kasvoivat merkittävästi vuosien 2016-2018 aikana. Vuonna 2018 valtio-omistaja sai osinkoja, pääomanpalautuksia ja myyntituloja yhteensä 2448 miljoonaa euroa. Lukua nostaa 1035 miljoonan euron myyntitulot, jotka koostuivat pääasiassa Nesteen ja Altian myynneistä. Suoraan omistettujen pörssiyhtiöiden maksama osinkosumma kasvoi ajanjaksolla tasaisesti. Listaamattomien yhtiöiden maksama osinko- ja pääomanpalautussumma vaihteli vuosittain, mikä selittyy vuoden 2017 ylimääräisillä kertaluonteisilla osingoilla ja pääoman palautuksilla. Solidium maksoi vuonna 2018 osinkoja 351 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden lukua nostaa Solidiumin tilikauden 2015/2016 278 miljoonan osingonjaon maksaminen poikkeuksellisesti vasta vuoden 2017 puolella.

Kuvio 2. Valtion saamat osinko- ja pääomanpalautus ja myyntitulo kassaperusteisesti vuosina 2016-2018

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen alaisuudessa olevien yhtiöiden taseiden käyttö on samanaikaisesti merkittävästi tehostunut vuosien 2016-2018 aikana.

5. Merkittävimpiä oppeja, mitä viime aikojen kokemukset ovat tuoneet

Tehokas, luotettava ja yleistä hyväksyntää omaava omistajaohjaus perustuu osakeyhtiölain, omistajaohjauslain ja hyvän hallintotavan mukaiseen toimintaan. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston toiminta perustuu näihin kaikissa olosuhteissa. Näillä toimilla kyetään valtion yhtiöomistuksia hoitamaan pitkäjänteisesti ja kasvattamaan salkun arvoa sekä taloudellisesti että yhteiskunnallisesti. Pitkäjänteisyys myös vahvistaa kuvaa valtion omistajaohjauksen ennakoitavuudesta, mikä koetaan merkittävänä arvona laajalti koko yhteiskunnassa.

6. Miten läheisimmissä verrokkimaissamme on valtion sijoitustoiminta ja omistajaohjaus järjestetty

Kaikissa Pohjoismaissa on merkittävää yhtiöomistusta sekä listatuissa että listaamattomissa yhtiöissä. Omistajaohjaus on aktiivista ja sen keskeisenä tavoitteena on omistaja-arvon kasvattaminen. Kaikissa maissa korostetaan yhtiöiden vastuullisuutta. Valtiot omistajina noudattavat tarkasti hyvää hallintotapaa ja kunnioittavat yhtiöiden hallitusten itsenäisyyttä. Omistajapolitiikkaa ohjaa kaikissa maissa säännöllisesti päivitettävä omistajapolitiikka.

Muissa Pohjoismaissa ei ole käytössä Suomen Solidiumin ja Vaken kaltaisia holdingyhtiöitä. Ruotsissa on aiemmin ollut vastaavia rakenteita, mutta niistä luovuttiin 1990-luvun alussa. Ruotsissa selvitettiin holdingyhtiömallia uudelleen 2000-luvulla, mutta todettiin, ettei mallia oteta käyttöön.

Ruotsissa (kaikkiaan yli 40 yhtiötä) yhtiöiden omistus ja omistajaohjaus on keskitetty elinkeinoministeriössä toimivan osaston vastuulle, mutta yhtiöomistusta on hajautunut myös muihin ministeriöihin. Norjassa (kaikkiaan yli 70 yhtiötä) kaupallisesti toimivien yhtiöiden omistukset ovat kauppa-, teollisuus- ja kalastusministeriön omistajaohjausosaston vastuulla, ja muut yhtiöt ovat 11 muun ministeriön vastuulla. Tanskassa (kaikkiaan noin 30 yhtiötä) valtiovarainministeriöllä on päävastuu omistajaohjauksesta, mutta yhtiöomistuksia on myös seitsemässä muussa ministeriössä.

7. Mikä on valtionyhtiöiden riskienhallinnan tila

Valtio-omistaja edellyttää, että riskienhallinta on järjestetty yhtiöissä näiden tarpeita vastaavalla tavalla osakeyhtiölain mukaisesti. Järjestämisestä vastaa yhtiön hallitus, joka tarvittaessa raportoi asiasta yhtiökokouksessa. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto selvitti vuoden 2017 aikana kuinka riskienhallinta on valtio-omisteissa yhtiöissä toteutettu. Tämän perusteella omistajaohjausosastolla ei ole ollut huomauttamista yhtiöiden riskienhallintaprosesseihin.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto käy jatkuvaa vuoropuhelua valtio-omisteisten yhtiöiden johdon ja niiden hallitusten puheenjohtajien kanssa. Keskeinen osa toimintaa ja tiedonvaihtoa on kiinnittää huomiota yhtiöiden merkittäviin riskeihin ja niiden hallintaan. Yhtiöiden hallitusten puheenjohtajilla on velvollisuus yhteydenpitoon riskienhallintaan kuuluvissa asioissa ja vastuu niiden esille tuomisessa. Riskienhallinta on osa yhtiön liiketoiminnan hallintoa ja valvontaa, ja se kuuluu olennaisena osana yhtiön hallituksen ja johdon osakeyhtiölain ja hyvän hallintotavan mukaisiin tehtäviin sekä vastuisiin. Vastuullisen hallituksen tulee käydä vähintään kerran vuodessa läpi yhtiön riskit ja mahdolliset toimenpiteet niiden hallitsemiseksi sekä vähentämiseksi.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto arvioi säännöllisesti osana omistajaohjaustyötä valtio-omisteisten yhtiöiden riskienhallintakokonaisuuden sisältöä sekä mahdollisia kehitystarpeita. Asia on huomioitu omistajapoliittisen periaatepäätöksen yhteydessä ohjeistuksena yhtiöille.

8. Parlamentaarisen työryhmän rooli ja tulevaisuus

Omistajaohjauksen parlamentaarinen neuvottelukunta tullaan muodostamaan jälleen eduskuntaryhmien edustajista. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii omistajaohjausministeri ja se kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Kokouksissa käsitellään puheenjohtajan johdolla valtion yhtiöomistuksen raportointia, vastuullisuutta, palkitsemista ja yhtiöomistuksiin liittyviä toimialoja sekä neuvottelukunnan muita käsiteltäväkseen ottamia teemoja. Neuvottelukunta ei käsittele suoraan yhtiöiden asioita.

9. Omistajaohjauksen alkuperäinen ratio suhteessa tämänhetkiseen toimintaan

Valtion omistuksella synnytetään maahan aikanaan teollista rakennetta ja monipuolistettiin elinkeinopohjaa muutoinkin. Talouselämämme monipuolistuessa ja vakiintuessa nykyisen tyyppiseen rakenteeseen vakiintui valtion omistusten ja omistamisen merkitykseksi paljolti se, että yhtiövarallisuuteen liittyvät tuotot muodostavat merkittävän tulonlähteen valtion budjetissa. Pitkäjänteinen tuoton turvaaminen ohjaa tämänhetkistä omistajaohjauksen toimintaa niin itse toimintaperiaatteina kuin fiskaalisina odotuksina.

Pelkästä tuotosta ei kuitenkaan ole kyse. Valtion omistukseen liittyy useita strategisia intressejä. Omistuksella pyritään turvaamaan huoltovarmuuttamme, maanpuolustuksen tarpeita, liikennepalvelujen toimivuutta ja infrastruktuuria. Eräillä yhtiöillä on lakisääteisesti tai muuten määriteltyjä erityistehtäviä, jotka liittyvät sektoripoliitiikan toteuttamiseen (esim. alkoholipoliitikka/Alko Oy). Strategisiin intresseihin ja erityistehtäviin liittyvä omistaminen on näkökohtana ollut koko itsenäisyyden ajan valtion omistajaroolin keskeistä sisältöä ja sellaisena jatkuu.

Uudempi, mutta valtion pitkäaikaisten omistajatavoitteiden sisällöstä kumpuava tehtävä on Solidium Oy:llä, joka omistaa vähemmistöosuuksia kansallisesti merkittävissä pörssinoteeratuissa yhtiöissä ja täten vakautta kotimaista omistusta kyseisissä yhtiöissä.

Elinkeinorakenteen näkökohdat ovat olleet aina mukana valtion omistusten taustalla, eri aikoina eri painoarvolla. Valtio pyrkii luomaan edellytyksiä uudelle, terveelle liiketoiminnalle ja paikkaamaan markkina-aukkoja.

Kaikki edellä kuvatut valtion omistamisen tavoitteet ja niihin liittyvät näkökohdat edellyttävät omistamiselta pragmaattista, tempoilematonta pitkäjänteisyyttä yli hallituskausien. Omistamisen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää kestävien osakeyhtiölain ja hyvän hallinnon (corporate governance) linjausten mukaisten periaatteiden soveltamista.

10. Mitä välineitä valtiolla on omistajaohjauksen keinoin vaikuttaa talouden eri toimijoita tukevasti?

Omistajaohjauksen keinoin valtio voi vaikuttaa talouden eri toimijoita tukevasti seuraavilla tavoilla:

- Osakepääoman vahvistaminen, jolloin valtio merkitsee osakeannissa osakkeita. Tämä vaatii eduskunnan päätöksen, jos valtion äänivalta yhtiössä muuttuu valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauslain 3 §:ssä säädetyllä tavalla. Lisäksi vaaditaan valtioneuvoston yleisistunnon päätös.
- Yhtiön vieraan pääoman muotoinen rahoitus joko lainana tai takauksena. Myös tämä vaatii toteutuakseen eduskunnan suostumuksen sekä valtioneuvoston päätöksen, jos valtio on lainantaja tai takaaja.

Varat molempiin yllä oleviin toimiin tulee löytyä lisäbudjetin kautta. Valtion sijoitus- ja rahoitusyhtiöt voivat olla sijoittamassa ja rahoittamassa omistamiaan tai uusia yhtiöitä. Näitä yhtiöitä ovat: Teollisuussijoitus, Finnvera ja Solidium merkittävässä mittakaavassa. Teollisuussijoitus ja Finnvera voivat rahoittaa sekä nykyisiä että uusia asiakkaita. Solidium puolestaan keskittyy olemassa olevien omistustensa pääomahuollon turvaamiseen vähemmistöomistuksen suuruisella osuudella. Lisäksi valtiolla on Governia, jota voidaan käyttää esim. kiinteistöjärjestelyissä. Vaken osalta on ilmastorahaston suunnittelu kesken. Ministeriötasolla Teollisuussijoituksen ja Finnveran omistajaohjauksesta vastaa TEM, ja Solidiumin, Governian ja Vaken omistajaohjauksesta VNK.

Valtionyhtiöiden taloudellisen aseman analyysi ja turvaamien tulee vaatimaan useita toimenpiteitä ja voi johtaa merkittäviin osinkotulojen vähenemiseen. Lisäksi omaisuuden myynnit on harkittava huolellisesti markkinatilanteen mukaan.